

Uddannelsesprogram

Hoveduddannelsesforløb i intern medicin:

Endokrinologi

Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Gødstrup

*Hormon- og Knoglesygdomme & Steno Diabetes
Center Aarhus, Aarhus Universitetshospital*

Målbeskrivelse 2014

Godkendt den 03.12.2021 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for IM: endokrinologi, opnås i det daglige arbejde på Medicinsk afd. Regionshospitalet Gødstrup, Hormon- og Knoglesygdomme & Steno Diabetes Center Aarhus, AUH. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til de afdelinger som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([Link til aktuelle målbeskrivelse, SST](#)).

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

RMUK: (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration)

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

AMU: Almenmedicinsk uddannelseskoordinator

DYNAMU: Den yngre almenmedicinske uddannelseskoordinator

MSA: Medicinsk sengeafsnit

MDA: Medicinsk dagafsnit

FIM: Fælles intern medicin

Indholdsfortegnelse

Indhold

Indledning	2
Forkortelser.....	2
Indholdsfortegnelse	3
Uddannelsesforløbets opbygning	5
1. Første ansættelse	6
1.1 Præsentation af afdelingen	6
1.2 Uddannelsesplanlægning	9
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	10
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	13
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / retur dage	16
1.6 Forskning og udvikling.....	16
1.7 Anbefalet litteratur	16
2. Anden ansættelse.....	17
2.1 Præsentation af afdelingen	17
2.2 Uddannelsesplanlægning.....	18
2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	19
2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	24
2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage/retur dage	25
2.6 Forskning og udvikling.....	25
2.7 Anbefalet litteratur	25
3. Tredje ansættelse.....	27
3.1 Præsentation af afdelingen	27
3.2 Uddannelsesplanlægning.....	27
3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	27
3.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	30
3.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / retur dage	30
3.6 Forskning og udvikling.....	30
3.7 Anbefalet litteratur	30

4. Evaluering af den lægelige videreuddannelse.....	31
4.1 Inspektorrapporter.....	31
4.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg	31
¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069	31
5. Nyttige kontakter	32
6. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse.....	33
6.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	35
6.2 Generelt om godkendelse af kompetencer	36
6.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet	36

Uddannelsesforløbets opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Gødstrup	Hormon- og Knoglesygdomme & Steno Diabetes Center Aarhus, Aarhus Universitetshospital	Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Gødstrup
Varighed 12 mdr.	Varighed 36 mdr.	Varighed 12 mdr.

1. Første ansættelse

Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Gødstrup, 12 måneder

1.1 Præsentation af afdelingen

<http://www.vest.rm.dk/afdelinger/medicinsk-afdeling/>

Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Gødstrup varetager regionsfunktion inden for endokrinologi, gastroenterologi og hepatologi, geriatri, hæmatologi, infektionssygdomme, lungesygdomme, nefrologi og reumatologi. Informationer om afdelingens behandlingstilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af afdelingens hjemmeside som vil være tilgængelig via Regionshospitalet Gødstrups hjemmeside.

HU-læger i Endokrinologi er ansat på medicinsk afdeling, men vil af hensyn til uddannelsesrammen have tidsbestemt arbejdsfunktion på Hjertesygdomme.

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som følges de første 1-2 uger. Introduktionsprogrammet tilsendes inden ansættelsens påbegyndelse inklusive tidspunkt for første møde med hovedvejleder.

I forbindelse med den tidsafgrænsede funktion på Hjertesygdomme modtager og følger du ligeledes et introduktionsprogram.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" (afsnit 6) er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet. Afdelingen adskiller sig organisatorisk ved at der er 3 UAO'er og 3 UKYL'er, som varetager den lægelige videreuddannelse grundet afdelingens mange uddannelsesforløb. Oversigt over UAO'er og deres ansvarsområder kan ses på afdelingens hjemmeside.

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Den uddannelsessøgende tildeles en klinisk hovedvejleder som er speciallæge i Endokrinologi. Alle læger med større anciennitet og erfaring er kliniske vejledere. Supervision, vejledning og kompetenceevaluering kan foregå ved klinisk vejleder, hvis dette findes mest praktisk eller fagligt relevant. Endelig godkendelse af kompetencer sker ved speciallæge. Der er afsat tid hver måned til vejledersamtaler. Den uddannelsessøgende aftaler nærmere detaljer med sin hovedvejleder. Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler sker i RMUK (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration). Via dette system foregår godkendelsesproceduren for de individuelle uddannelsesplaner elektronisk. Den første individuelle uddannelsesplan kan med fordel udfyldes af HU-lægen i forbindelse med den første vejledersamtale.

1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Afdelingens vagt-, visitations- og behandlingsinstruks i fuldt omfang findes på E-Dok, som er den elektroniske dokumentsamling af instrukser og vejledninger for hele Region Midtjylland (<https://e-dok.rm.dk/edok/admin/GUI.nsf/desktop.html?Open>).

Akutte medicinske patienter modtages hele døgnet via Akutafdelingen, hvor der foretages triage, journaloptagelse og lægges behandlingsplaner. Behandlingsansvaret for medicinske patienter overdrages fra akutafdelingen til medicinsk afdeling som beskrevet i ovenstående E-dok dokumenter. I medicinsk afdeling modtages desuden sub-akutte og elektive medicinske patienter.

Afdelingen er opdelt i afsnit efter specialer, som er beskrevet på afdelingens hjemmeside. Hoveduddannelseslæger i medicinsk endokrinologi er i hele ansættelsesperioden tilknyttet Klinik for Diabetes- og hormonsygdomme, med fast selvstændig ambulatorie funktion hver anden uge. Dertil kan komme ad hoc ambulatorium. Der ud over har hoveduddannelseslægen i endokrinologi fire tilknytningsperioder til sengeafdelinger à 3 måneders varighed (som udgangspunkt nefrologi, infektionsmedicin, gastroenterologi og hepatologi samt hjertemedicin, sidstnævnte på Hjertemedicinsk afdeling). Rotationer mellem afsnittene planlægges af skemalægger. Under tilknytningsperioderne vil uddannelseslægen primært varetage funktionerne; a) stuegang i det afsnit man er tilknyttet, b) endokrinologisk ambulatorium og c) vagtarbejde.

Vagtarbejde:

Medicinsk afdeling er en stor afdeling med 5 vagtlag - heraf 4 døgndækkende. De døgndækkende vagtflag er delt med dagvagt 0800-1700 og aften-nattevagt 1630-08.30. Vagtlagende er som følger:

Assisterende overdragelsesvagt

Hvem: KBU-læger

Omfang: 8-20 mandag-søndag

Opgaver: Tilse overdragede medicinske patienter i akutafdelingen, bistå Modtagevagt med journaler ved behov

Refererer til: Primært til Overdragelsesvagten.

Yderligere uddannelsesmuligheder: Følges med øvrige vagter efter konkrete aftaler til relevante opgaver

Modtagevagt (sengeafsnit)

Hvem: Almen praksis HU læger, onkologiske HU læger, akut medicinske HU læger, kardiologiske HU læger, I læger

Omfang: Døgndækkende mandag-søndag

Opgaver: Modtage patienter til direkte indlæggelse sengeafsnit (åben indlæggelse, overflytninger, dagpatienter osv.), aftenstuegang. Hjælpe Tilser patienter i dialysen ved akutte opgaver. Hjælpe Sengeafsnitsvagt og overdragelsesvagt ved behov. Modtager sygdommeldinger fra morgenstunden og viderebringer det til morgenkonferencen.

Refererer til: Primært Speciallægevagten

Yderligere uddannelsesmuligheder: Følges med Speciallægevagt/Overdragelsesvagt ved opgaver med uddannelsespotentialer når muligt efter aftale

Sengeafsnitsvagt

Hvem: Almen praksis HU læger, onkologiske HU læger, akut medicinske HU læger, kardiologiske HU læger, I læger

Omfang: Døgndækkende mandag-søndag

Opgaver: Håndtering af akutte opgaver hos indlagte patienter på medicinske sengeafsnit. Hjælpe Modtagevagt og Overdragelsesvagt ved behov. Hjælpe Overdragelsesvagt, tilse indlagte onkologiske patienter i vagttid. Refererer til: Speciallægevagten, onkologisk speciallægevagt

Yderligere uddannelsesmuligheder: Følges med øvrige vagter efter konkrete aftaler

Kald: Kontaktes ved ABC-kald på medicinske sengeafsnit, hvis ikke allerede kontaktet.

Overdragelsesvagt

Hvem: 1-4 års HU læger i afdelingens 8 specialer

Omfang: Døgndækkende mandag-søndag

Opgaver: Overdragelse af patienter i akut afdeling, ansvar for medicinske patienter under ophold i akut afdeling, supervision af Assisterende overdragelsesvagt og Modtagevagt.

Refererer til: Speciallægevagt, beredskabsvagt i hæmatologi og nefrologi.

Kald: Hvis muligt gå med Speciallægevagten til akut kald. Deltage aktivt efter individuel aftale med Speciallægevagten

Speciallægevagt

Hvem: 5. års HU læger i afdelingens 8 specialer og speciallæger

Omfang: Døgndækkende mandag-søndag

Opgaver: Hjertestop, akut kald, tilsyn, ITA-assistance, supervisere Sengeafsnitsvagt og Modtagevagt. Hjælpe Assisterende Overdragelsesvagt, Modtagevagt og Overdragelsesvagt ved behov.

Kald: Ved akut kald kan Overdragelsesvagten deltage i kaldet sammen med Speciallægevagten i det omfang det er relevant/muligt (i uddannelses øjemed).

Refererer til: Beredskabsvagt i hæmatologi og nefrologi, onkologisk beredskabsvagt

I vagtarbejdet vil HU læger i medicinsk endokrinologi i primært varetage funktion som Overdragelsesvagt.

Dagsrytmen i Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Gødstrup:

Morgenkonference kl. 08.00-08.15. Klinisk dagarbejde kl. 08.45-15.00 i henhold til arbejdsplan. Vagtarbejde i henhold til arbejdsplan. I perioden 08.15-08.45 er der møder, undervisning, afsat tid vejledermøde mv.

Oversigt over afdelingens aktiviteter fremgår afsnit 1.4. Samlet oversigt over afdelingens til enhver tid gældende ugestruktur findes tilgængelig i afdelingens uddannelsesmappe på intranettet, på afdelingens hjemmeside, og fremsendes uddannelseslægen ved ansættelse.

På de enkelte sengeafsnit er der middagskonference 12.30-13.00 vedr. afsnittenes indlagte patienter, hvor de læger, der har gået stuegang, fremlægger deres patienter og af afsnittes læger modtager supervision.

Middagskonference i Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme er 12.00-12.30, om torsdagen er der fælles endokrinologisk middagskonference med sygeplejerskerne fra Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme, der ud over er der månedlige fælleskonferencer med nuklearmedicinsk afdeling, samt to månedlige fælleskonferencer med læger tilknyttet nefrologien.

Vagtoverdragelsen sker kl. 16.30-17.00 alle ugens dage.

I weekender og på helligdage foregår der vagtoverdragelse i form af et tavlemøde fra kl. 08.00-08.30.

Vejlederfunktion:

Alle HU-læger har vejlederfunktioner for en kollega på et tidligere uddannelsestrin.

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering, som i dette tilfælde er speciallæger.

Principielt foregår alt arbejde superviseret. jf. funktionsbeskrivelsen af dagtidsfunktioner vil arbejde ske side om side med speciallæge. Uddannelseskulturen tillader at man banker på og afbryder den superviserende speciallæges konsultation, for at få løst konkret problem, som limiterer den videre produktion. Ved specialespecifikke spørgsmål kan der ringes på respektive speciales kontakttelefon. Ved ikke presserende problemstillinger anvendes afsnits- og afdelingskonferencer.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

Praktisk vejledning og supervision i ambulatorium og dagafsnit foregår **som mesterlære** sideløbende med kompetencevurdering. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet. Der er etableret parallelambulatorier, hvor uddannelseslægen sammen med mere erfarne læge har parallelle spor, hvor der er indlagt tid til supervision og kompetencevurdering (ved speciallæge). Når kompetencevurdering er gennemført får uddannelseslægen selvstændig funktion med mulighed for at søge hjælp ved mere erfarne læge. Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kollega.

Stuegangsfunktionen

Uddannelseslægen deler altid stuegangen med mindst en speciallæge, således at der løbende er mulighed for faglig sparring og supervision. Kompetencevurdering og feedback finder kontinuerligt sted såvel uformelt som formelt. Ved formaliserede kompetencevurderinger aftales det på forhånd. Der er mulighed for at drøfte de kliniske problemstillinger inden stuegangen, og der er mulighed for at fordele patienterne hensigtsmæssigt efter de tilstedeværende lægers kompetencer og uddannelsesbehov.

Vagtfunktion

Hoveduddannelseslæger i klinisk onkologi varetager i vagten primært funktion som sengeafsnitsvagt og modtagevagt.

HU-lægen bliver introduceret til vagtfunktionerne inden for de første 14 dage. Kompetencevurdering på vagtfunktionen (bl.a. kompetence nr 57 med de 14 delkompetencer) sker ved, at uddannelseslægen fremlægger vurdering af patienten samt behandlingsplan for mere erfarne kollega (Overdragelsesvagten eller Speciallægevagt). Der er mulighed for supervision ved medicinsk speciallægevagt- eller overdragelsesvagten- afhængigt af konteksten.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor fremgår **tabel 1** som viser en oversigt over alle 9 FIM kompetencer og 11 endokrinologiske kompetencer, som skal opnås i løbet af hoveduddannelsen. Af tabel 1 ses det, at der arbejdes med alle kompetencer i løbet af alle tre ansættelser samt hvornår kompetencerne forventes godkendes.

Herefter er skitseret, i tabel 2, det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i 1. delansættelse af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Tabel 1

Oversigt over alle FIM-kompetencer og endokrinologiske kompetencer, som skal trænes og opnås i løbet af hoveduddannelsesforløbet.

	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
FIM-1	Kompetent	Kyndig	Kyndig	Kyndig	Kyndig
FIM-2	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kyndig	Kyndig
FIM-3	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kyndig
FIM-4	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kyndig
FIM-5	Begynder	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kyndig
FIM-6	Kompetent	Kyndig	Kyndig	Kyndig	Kyndig
FIM-7	Kompetent	Kyndig	Kyndig	Kyndig	Kyndig
FIM-8	Kompetent	Kyndig	Kyndig	Kyndig	Kyndig
FIM-9	Begynder	Kompetent	Kompetent	Kyndig	Kyndig
	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
E1	Novice	Novice	Kompetent	Kyndig	Kyndig
E2	Novice	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kyndig
E3	Kompetent	Novice	Novice	Kompetent	Kyndig
E4	Novice	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kyndig
E5	Novice	Kompetent	Kompetent	Kyndig	Kyndig
E6	Novice	Kompetent	Kompetent	Kyndig	Kyndig
E7	Kompetent	Novice	Novice	Kompetent	Kyndig
E8	Kompetent	Novice	Novice	Kompetent	Kyndig
E9	Kompetent	Novice	Novice	Kompetent	Kyndig
E10	Novice	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kyndig
E11	Novice	Kompetent	Kompetent	Kompetent	Kyndig
Novice					
Begynder					
Kompetent					
Kyndig					

Tabel 2 Intern medicinske kompetencer - 1. delansættelse		Opnået erfaringsniveau									
Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingmetode		1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
FIM-1	Varetage diagnostik, behandling, profylakse af de almindelige medicinske sygdomsmanifestationer, herunder at kunne afgøre om patienten skal henvises til andet speciale. Case-baserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug for hoveduddannelse.	A,S,V	A,S,V X	S,V	S,V	S,V	S,V	S,V	S,V	A,S,V	A,S,V
FIM-6	Gennemføre stuegang Direkte observation af stuegang, kompetencekort FIM6	S	S X	S	S	S	S	S	S	S	S
FIM-7	Varetage ambulatoriefunktion 360 graders feedback Casebaseret diskussion.	A	A X	A	A	A	A	A	A	A	A
FIM-8	Sikre den gode udskrivelse Audit af egne udskrivelsesnotater/epikriser Hjælpekema: auditskema,FIM8	V, S	V, S X	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S

Novice
Begynder
Kompetent
Kyndig

Funktion for kompetenceopnåelse
A = Ambulatorium
S = Stuegang
V = Vagt

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Detailstrukturen og tidspunkterne for afdelingens konferencer, møder og undervisnings tiltag findes i oversigt over afdelingens ugestruktur, som findes på afdelingens hjemmeside og i E-dok. Links til relevante e-dok dokumenter fremsendes uddannelseslægen inden ansættelsesstart.

Nedenfor er kort skitseret, hvilke møder og konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference	Rapport fra vagtholdet Dagens Case Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb Underviser
Middagskonference (I hvert afsnit)	Drøfte indlagte patienter og udvalgte ambulante patienter	Alle hverdage	Læger tilknyttet pågældende afsnit	Patientforløb Overlevering af patientansvar Organisation
Fælles YL møde	Fagligt møde	1 gang hver måned	Alle YL på hospitalet	Professionel Samarbejde Organisation
Afdelings YL møde	YL møde med ledende overlæge og UAO	1 gang hver måned	Alle afdelingens YL, UAO og ledende overlæge	Professionel Samarbejde Organisation
Vejledersamtaler	Vejledermøde	1 gang hver måned	Vejledere og uddannelseslæger. Dette aftales direkte mellem vejleder og vejlede	
Journal Club		2 gange månedligt	Afdelingens læger	Akademisk træning Medicinsk ekspertise Faglig evidensbaseret diskussion
Kvalitets og forbedringsmøde	Drøftelse af igangværende projekter	1 gang hver måned	Alle afdelings læger	Samarbejde Kvalitetsudvikling Organisation af afdelingen

1.4.1 Undervisning

Afdelingen har mange undervisningsaktiviteter. Disse fremgår i detaljeret og opdateret form i oversigten over afdelingens ugestruktur, som altid kan ses på afdelingens hjemmeside og i E-dok fremsendes uddannelseslægen inden ansættelsesstart. Vigtigste undervisningsaktiviteter fremgår af følgende, hvor det også fremgår hvilke læger, der deltager og, hvem der varetager undervisningen. UKYL planlægger undervisningen og udmelder hvem der varetager undervisningen.

	Indhold	Hyppighed	Deltagere
Undervisning v. uddannelseslæge KI 0815-0845	Projekter Opgaver Faglige emner	2-4(5) Mandag hver måned	Afdelingens læger
Undervisning af uddannelseslæger v. uddannelseslæge KI 0815-0845	Cases UTH Faglige emner	Tirsdage fraset 2. tirsdag hver måned	Uddannelseslæger
Nyt fra kongresser/forskningsoplæg KI 0815-0845	Konferencedeltagere fremlægger nyt herfra	4. onsdag hver måned	Afdelingens læger
Speciallæge undervisning KI 0815-0845	Projekter Faglige emner EPJ	Fredag fraset 4. fredag hver måned	Afdelingens læger
Kompetencetræning KI 1230-1500	Case baseret træning af intern medicinske kompetencer. Deltagere medbringer cases.	Jan., marts, maj, august, nov. Datoer meldes ud af UKYL	Introduktionslæger, intern medicinske (common trunk) HU læger, almen medicinske, akut medicinske og onkologiske HU læger

Desuden er der regelmæssig træning i lumbal punktur og "Hands on" undervisning i type 2 diabetes behandling. Disse aktiviteter planlægges og udmeldes af UKYL.

1.4.2 Kursusdeltagelse

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i de obligatoriske generelle og specialespecifikke kurser beskrevet i uddannelsesprogrammet. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig kurser. Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at ansøge ledende overlæge via sygehusets kursusblanket, så kursernes placering kendes så tidligt muligt. Vær opmærksom på at ikke alle specialespecifikke kurser udbydes hvert år.

Der er mulighed for at deltage i øvrige kurser og konferencer. Ansøgning om deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles af den ledende overlæge.

Endokrinologisk specialespecifikke kurser	Placering	Varighed	Tilmelding
Diabetes og ernæringsrelaterede sygdomme	1-5 år	4 dage	Tilmelder selv via DES´ s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Thyreoidesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES´ s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Knogle- og Calcium-metabolisk relaterede sygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES´ s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Binyre-og gonadesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES´ s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Hypofysesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES´ s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Endokrinologisk laboratorieteknik	1-5 år	4 dage	Tilmelder selv via DES´ s hjemmeside: http://endocrinology.dk/

Fælles intern medicinske kurser	Placering	Varighed	Tilmelding
Akut Medicin	1-5 år	1 dag	Kurserne organiseres af Dansk Selskab for Intern Medicin. Når man har fået tildelt sin hoveduddannelsesstilling vil man kort tid efter modtage skriftligt materiale fra den Centrale Kursusledelse i Dansk Selskab for Intern Medicin. Man kan søge information på dsim.dk
De 8-selskabers kursusdag	1-5 år	4 dage	
Rationel Farmakoterapi	1-5 år	2 dage	
Neurologi for intern medicinere	1-5 år	1 dag	
Psykiatri for intern medicinere	1-5 år	1 dag	
Rationel Beslutningsteori	1-5 år	1 dag	
Onkologi for intern medicinere	1-5 år	1 dag	
Den terminale patient	1-5 år	1 dag	
Den ældre patient	1-5 år	2 dage	

Kurstitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 1 (SOL 1) *	Første del	2 dage (eksternat)	Egen tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 2 (SOL 2)*	Sidste del (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat)	Egen tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 3 (SOL 3)*	Sidste del (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat) 1 dag (eksternat)	Egen tilmelding

SOL 1 (tilmelding) → <https://rm.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=15396>

SOL 2 (tilmelding) → <http://www.sst.dk>

SOL 3 (tilmelding) → <https://rm.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=43782>

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Ikke aktuelt for denne ansættelse

1.6 Forskning og udvikling

Medicinsk afdeling opfordrer til forskningsaktivitet og udbyder flere gange årligt lønnede frikøb til protokolskrivning og/eller færdiggørelse af igangværende forskning. Afdelingen har to forskningsansvarlige overlæger samt tre forskningsansvarlige yngre læger. Der holdes forskningsmøder flere gange årligt.

For læger der ikke har erhvervet ph.d. grad skal et forskningstræningsmodul gennemføres. Et sådant modul består af kurser og udformning af mindre forskningsprojekt. Modulet finder oftest sted i anden delansættelse. Ved erhvervet ph.d. grad søges om dispensation ved Videreuddannelsessekretariatet Nord.

1.7 Anbefalet litteratur

Afdelingen abonnerer på www.uptodate.com hvor der kan søges information om medicinske tilstande. Flere medicinske selskaber har udgivet en National Behandlings Vejledning (NBV) som kan tilgås fra respektive hjemmesider. Det gælder i særdeleshed DES-NBV på Dansk Endokrinologisk Selskabs hjemmeside: www.endocrinology.dk

2. Anden ansættelse

Anden ansættelse á 36 måneders varighed ved Hormon og Knoglesygdomme (HOK), Aarhus Universitetshospital. Der vil under ansættelsen være funktionstid ved Steno Diabetes Center Aarhus (SDCA), Aarhus Universitetshospital.

2.1 Præsentation af afdelingen

Hormon og Knoglesygdomme (HOK), Aarhus Universitetshospital er en stor medicinsk endokrinologisk afdeling, der varetager højt specialiserede funktioner og regionsfunktioner inden for specialet, men som i sengeafsnittet også behandler patienter med intern medicinske tilstande.

DoH råder over ét sengeafsnit på 34 senge, kaldet Medicinsk Senge Afsnit (MSA), der er opdelt i team 1 og team 2. Ud over behandling og pleje af patienter med interne medicinske tilstande har afsnittene også højt specialiserede funktioner og regionsfunktioner for diverse endokrinologiske lidelser, hvilket ligeledes gør sig gældende i ambulatoriet. DoH-ambulatoriet har hidtil været landets største med varetagelse af behandling af diabetes, adipositas, thyroidea-, parathyroidea- og calciummetaboliske lidelser, lidelser i hypofyse og binyre samt mere sjældne endokrinologiske sygdomme. Ambulant behandling af diabetes hos børn og voksne samt adipositas/biatri er overgået til Steno Diabetes Center Aarhus (SDCA), som er en selvstændig enhed med sin egen ledelse. Der er et tæt samarbejde mellem DoH og SDCA, f.eks. afholdes der fælles morgenkonference for læger ansat i DoH og SDCA. De videnskabelige torsdagsmøder afholdes hver anden gang fælles i DoH-konferencerum og hver anden gang separat på henholdsvis Hedeager (SDCA) og i konferencelokalet (DoH). Alt efter emne/interesse er man velkommen i både SDCA og DoH. Lige nu ses patienter med diabetes og adipositas stadig i SDCA i det fælles DoH-ambulatorium, men på sigt vil SDCA være en særskilt enhed i Forum ved Aarhus Universitetshospital, som forventes at stå klar medio 2022. Derudover varetager afdelingen udredning af okkult cancer og uafklaret intern medicinske tilstande i Diagnostisk Klinik. Afdelingen bidrager til arbejdet i Akutafdelingen med diagnostik og behandling af patienter med et meget bredt udsnit af interne medicinske lidelser.

For yderligere information om DoH og SDCA henvises til afdelingernes hjemmesider:

DoH: (<http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/medicinsk-endokrinologisk-afdeling-mea/>)

SDCA: (<http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/steno-diabetes-center-aarhus/>)

2.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som uddannelseslægen følger. Introduktionsprogrammet fremsendes til den uddannelsessøgende i god tid inden ansættelsens start, men kan også findes på følgende link (http://auh.intranet.rm.dk/siteassets/om-auh/afdelinger_auh/medicinsk-endokrinologisk-afdeling-mea_auh/undervisning/introduktion-af-lager/introduktionsmateriale-doh-og-sdca.pdf)

2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" (afsnit 6) er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet. Afdelingen har 2 UAO'er og 2 UKYL'er, der deles om det uddannelsesmæssige arbejde.

2.1.3 Uddannelsesvejledning

Der er afsat tider til vejledersamtaler, hvor den individuelle uddannelsesplan udarbejdes i samråd med hovedvejlederen, så de beskrevne kompetencer kan opnås under ansættelsen. Hovedvejlederen er ansvarlig for at planlægge den første vejledersamtale, som afholdes indenfor de første 14 dage af ansættelsen. De øvrige vejledersamtaler planlægges i samarbejde mellem uddannelseslægen og hovedvejleder. Dokumentation for afholdte samtaler sker i RMUK (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration). Via dette system foregår godkendelsesproceduren for de individuelle

uddannelsesplaner elektronisk ([se introduktion til RMUK](#)). Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering. Afdelingens UAO'er og UKYL'er kan altid kontaktes ved behov for vejledning.

2.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

Under ansættelsen på DoH kommer uddannelseslægen til at få funktion på stuegang, i ambulatorium og i vagten ([beskrevet i introduktionsmaterialet se link](#)). DoH og SDCA har en række udefunktioner, hvor afdelingens speciallæger tilser patienter med endokrinologiske sygdomme på f.eks. neurokirurgisk afdeling, nyremedicinsk afdeling og gynækologisk-obstetrisk afdeling. Uddannelseslægen vil ikke have selvstændige funktioner i forbindelse hermed, men kan, hvis der er interesse for det, få mulighed for at deltage sammen med speciallægen.

2.2 Uddannelsesplanlægning

Læring i afdelingen er primært arbejdsbaseret mesterlære, dels superviseret arbejde under stuegangen, i ambulatoriet og under vagtarbejdet tilpasset efter uddannelseslægens kompetencer, og dels gennemgang af patientforløb sammen med de kliniske vejledere. Det er vigtigt, at uddannelseslægen opsøger læringsmuligheder og anvender mulighederne for feedback og supervision.

2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

Arbejdet i ambulatoriet er teambaseret, og der er altid mindst én speciallæge tilstede sammen med max 2 uddannelseslæger på forskelligt niveau. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollegaer og ambulatoriepersonalet (der foreligger særskilte introduktionsprogrammer i ambulatoriet for DoH og SDCA (se link: [DoH](#) og [SDCA](#)). Der indgår 4 klinikker og SDCA: 1) Klinik for stofskiftelidelser (KFS) (thyroideasygdomme) 2) Kalk klinik (kalksygdomme, osteoporose mm) samt 3) Klinik for sjældne endokrinologiske sygdomme (binyre, gonader, hypofyse, etc.) 4) Diagnostisk Klinik samt 5) SDCA (diabetes, adipositas). HU-lægerne har faste ambulatorie-dage og vil være tilknyttet de tre første teams fast i to rotationer á 6 mdr. pr gang pr team, så de under deres 3 års ansættelse på DoH kommer igennem hele den ambulante endokrinologi. Desuden vil de udover de faste ca. 2*6 mdr. pr. team have mulighed for at se patienter fra de andre teams, så de opnåede kompetencer fastholdes og udbygges. I SDCA vil HU-lægerne have faste ambulatorie-dage under hele deres 3 års uddannelsesforløb, hvor det tilstræbes, at patienterne får et kontinuerligt forløb hos den samme HU-læge. I Diagnostisk Klinik udredes patienter med uspecifikke symptomer, som kan repræsentere cancer samt patienter med intern medicinske lidelser, der ikke er indlæggelseskrævende og samtidig ikke falder ind under andre specialeambulatorier. I cancersporet udredes såvel patienter under mistanke om okkult cancer som patienter med metastaser, hvor primær tumor er ukendt. HU-lægerne vil under deres 3 års ansættelse på DoH også have ambulatorie-dage der.

Arbejdet i ambulatoriet består dels i journaloptagelse på henviste ambulante patienter dels i kontrol af ambulante patienter. Der er etableret parallelambulatorier, hvor uddannelseslægen sammen med speciallægen har parallelle spor. Der afholdes hver morgen en tværfaglig teamkonference i de enkelte teams med deltagelse af plejepersonalet og læger, hvor mulige komplicerede patientforløb diskuteres. Desuden er der dagligt indlagt tid til supervision og kompetencevurdering. Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kollegaer.

Stuegangsfunktionen

Arbejdsopgaverne på stuegangen vil bestå i udredningen og behandlingen af patienternes sygdomsforløb, herunder vurdering af symptomatologi/sygdomsgrad, udarbejdelse af behandlingsplan i samarbejde med patienten, herunder stillingtagen til det fortsatte behandlingsniveau, information af pårørende om udredning og videre forløb efter patientens accept, planlægning af udskrivelser og evt. opfølgning hos egen læge. Dette

vil involvere udarbejdelse af evt. henvisninger og epikriser. Stuegangen på sengeafsnit foregår i teams, således at sengeafdelingen er opdelt i 2 teams, der har tilknyttet faste overlæger/speciallæger. Der er altid mindst 3 læger i hvert team til stuegang, hvoraf den ene enten er speciallæge eller erfaren HU-læge. Inden stuegangen begynder, fordeles patienterne efter lægernes kompetencer, og der er afsat tid til at sætte sig ind i de enkelte patienters sygdomsforløb. Der afholdes ligeledes en tværfaglig teamkonference med deltagelse af plejepersonalet og læger, hvor de enkelte patientforløb diskuteres. Stuegangen foregår i et parallelt forløb med en mere erfaren læge (speciallæge eller erfaren HU-læge). Kompetencevurderingen foretages af speciallæge i samarbejde med sygeplejerske, som deltager i stuegangen.

Vagtfunktionen

Vagtarbejdet er nøje beskrevet i introduktionsmaterialet, herunder også mødetider ([se link](#)). Vagtarbejdet består dels i vagtfunktioner på sengeafdelingen, medicinske tilsyn på andre afdelinger, deltagelse i stuegang på intensivafdelingen samt dækning af den medicinske skadevagt i Skadestuen. Vagtfunktionen på sengeafdelingen om natten deles på skift med lungemedicinsk afdeling, og vagten passer både MSA og Lungesygdomme sengeafsnit.

Under vagtarbejdet på sengeafdelingerne og Fælles Akut Afdelingen (de akutte sengeafsnit hhv. Skadestuen) modtages og vurderes et stort antal patienter med akutte interne medicinske sygdomme med henblik på indlæggelse, men også patienter, der efterfølgende viser sig at have sygdomme inden for andre specialer, herunder bl.a. neurologi, psykiatri og kirurgi, vil initialt kunne blive set, og her er arbejdet at få dem henvist til andet relevant regi. Under vagtarbejdet vil man også skulle tage sig af akutte problemstillinger på de medicinske sengeafdelinger. Uddannelseslægen vil i vagten altid have mulighed for at konferere med mere erfarne læger. Ligeledes vil der være fine muligheder for via kontakt til det erfarne plejepersonale at lade sig vejlede omkring kontakt og kommunikation med patienter og pårørende.

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier (SST.DK).

I dette program findes anvisning på, i hvilke delansættelser og hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm. Læringsrammer og kompetencevurderingsmetoder vælges for den enkelte ansættelse. Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse på det konkrete ansættelsessted er ligeledes beskrevet:

Til kompetencevurdering på DoH samt SDCA anvendes direkte observation vha. kompetencekort, struktureret interview, struktureret gruppeevaluering og 360 graders feedback.

Kompetencevurdering sker løbende gennem uddannelsesforløbet, således at kompetencerne senest er opnået på de i uddannelsesplanen fastsatte tidspunkter.

De kliniske kompetencer opnås under det daglige arbejde, både i forbindelse med vagt-, stuegangs- eller ambulatoriefunktionerne, og alle mere erfarne kollegaer fungerer her som daglige kliniske vejledere.

Kompetence-evalueringen foregår i stor udstrækning ved case-baserede diskussioner, audit af epikriser og ved struktureret interview med hjælp fra hjælpekemaerne, og foregår oftest i forbindelse med vejledersamtalerne med hovedvejlederen.

Selve kompetence-godkendelsen foregår i stor udstrækning ved struktureret interview med hjælp fra hjælpekemaerne. For de endokrinologiske kompetencer foregår dette desuden også ved en struktureret gruppeevaluering.

Struktureret gruppeevaluering:

Her mødes alle HU-læger 3 x årligt (januar, april og oktober; således i alt 9 gange under HU-forløbet), med en evalueringsgruppe bestående af 1 grenspecialiseret professor/overlæge samt de 2 uddannelsesansvarlige overlæger som ordstyrere.

Herved sikres en ensartet vurdering af den uddannelsessøgende, og vurderingen foretages af flere speciallæger på en gang. Det er en forudsætning for, men ikke tilstrækkeligt til godkendelse af kompetencerne, at HU-lægen har deltaget i disse gruppeevalueringer. De enkelte kompetencer bedømmes efter gruppeevalueringerne hver gang sammen med vejleder ved hjælp af generiske kompetencekort til case-baserede strukturerede interviews.

360 graders evaluering:

Evalueringen af en del af kompetencerne (FIM 2-9 & E10-11) suppleres af en 360 graders evaluering, som understøtter de specifikke kompetencekort. 360 graders evalueringsrapporten gennemgås sammen med den uddannelsessøgende og afdelingens 360 graders feedback-facilitator, og der udarbejdes en skriftlig handleplan for opfølgning. Denne vil i så fald indgå i de efterfølgende samtaler med hovedvejlederen.

Tabellen nedenfor giver et overblik.

Endokrinologiske kliniske kompetencer		Opnået erfaringsniveau										
	<i>Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode</i>	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år		
E1: T1DM	Gennemføre visitation, behandling og kontrol af patienten med T1DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af senkomplikationer, herunder samarbejde internt og eksternt om det kroniske forløb. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E1 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E3: Ernæringsrelaterede sygdomme	Redegøre for livsstilsfaktorer betydning, komplikationer, medicinske og kirurgiske behandlingsmuligheder samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E3 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E5: Calciummetaboliske sygdomme	Redegøre for udredning, behandling, tværfagligt samarbejde og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E5 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E6: Thyreoideasygdomme	Redegøre for diagnostik, behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E6 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V

E7: Hypofysesygdomme	Gennemføre visitation samt redegøre for diagnostik, medicinsk og kirurgisk behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel Struktureret interview, i henhold til skema E7 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V
E8: Binyresygdomme	Gennemføre visitation samt redegøre for diagnostik, medicinsk og kirurgisk behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel Struktureret interview, i henhold til skema E8 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V
E9: Gonadesygdomme	Redegøre for initial diagnostik, herunder differentialdiagnoser, samt opstille plan for behandling, kontrol og information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E9 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A	A	A	A	A	A	A	A X	A	A
E10: Leder, administrator, akademiker	Deltager aktivt i opgaver relateret til organisering og ressourceforbrug, retlige og etiske problemstillinger samt egen faglig udvikling, vejledning af læger under speciallægeuddannelse, afdelingens forskning og udvikling Leder-administrator, akademiker, samarbejder, kommunikator 360 graders feedback, i henhold til skema E 10a (vejlederskema) og E10b (skema til bedømmere) http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V

Intern medicinske kompetencer		Opnået erfaringsniveau										
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år		
FIM-2	Varetage god kommunikation 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V
FIM-9	Udviser vilje og evne til kontinuerligt at opsøge ny viden, vurdere og udvikle egen ekspertise samt bidrage til udvikling af andre og faget generelt. Bedømmelse af opgave og præsentation. Kompetencekort FIM9 Kompetencekort til brug ved stuegang FIM6,	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V

Novice
Begynder
Kompetent
Kyndig

Funktion for kompetenceopnåelse
A = Ambulatorium
S = Stuegang
V = Vagt

2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen. (De forskellige konferencer og undervisning er nøje beskrevet i induktionsprogrammet ([link](#)) og link til [Årshjul for torsdagsundervisning for læger i DoH og SDCA](#))

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Morgenkonference i fælles akutafdelingen	Rapport fra afgående vagthold Fordeling af arbejdsopgaver	Alle dage	Læger der deltager i vagten	<ul style="list-style-type: none"> – Overlevering af patientansvar – Patientforløb – Organisation – Rapportering af patientforløb
Fælles morgenkonference for DoH og SDCA	Fordeling af arbejdsopgaver Undervisning ved afdelingens læger på skift	Alle hverdage	Alle læger	<ul style="list-style-type: none"> – Undervisning – Medicinsk ekspert – Akademiker
Teamkonference i forbindelse med stuegang eller ambulatoriet	Gennemgang af patientforløb	Alle hverdage	Læger, der er tilknyttede de forskellige teams, samt plejepersonale	<ul style="list-style-type: none"> – Patientforløb – Organisation – Samarbejde
Middagskonference for DoH og SDCA på MEA	Supervision på kliniske problemstillinger	Alle hverdage	Alle læger	<ul style="list-style-type: none"> – Patientforløb – Overlevering af patientansvar – Organisation – Samarbejde
Eftermiddagskonference i fælles akutafdelingen (Vagtoverlevering)	Rapportering af tilsete og meldte akutte patienter. Overblik over opgaver i vagten	Alle hverdage	Afgående og tilgående læger i vagt	<ul style="list-style-type: none"> – Patientforløb – Overlevering af patientansvar – Organisation
Onsdagsundervisning	Ekstern underviser	Hver onsdag, hvor der ikke afholdes andre møder	Alle læger	<ul style="list-style-type: none"> – Medicinsk ekspert
Videnskabelige torsdagsmøder	Fremlæggelse af videnskabelige resultater/Journalclub	Hver torsdag, hvor der ikke afholdes andre møder (se nedenfor)	Alle læger og videnskabelige ansatte	<ul style="list-style-type: none"> – Akademiker
Fælles lægemøde	Vurdering af uddannelsen i afdelingen Information fra afdelingsledelsen	Sidste onsdag i måneden	Alle læger	<ul style="list-style-type: none"> – Organisator – Samarbejder – Professionel
Staff meeting		Første onsdag i måneden	Alle læger på Skejby Sygehus	<ul style="list-style-type: none"> – Medicinsk ekspert

Yngre lægemøde	Organisatoriske problemstillinger mm for YL	1. torsdag i hver måned	Alle yngre læger på DoH	– Ledelse – Organisation
Struktureret gruppeevaluering for HU-læger	Supervision /gennemgang af de forskellige endokrinologiske kliniske kompetencer	Torsdag 3 x årligt i januar, april og oktober	Alle HU-læger	– Medicinsk ekspert
Vejleder forum	Vurdering af uddannelseslægenes kompetencer og progression under uddannelsesopholdet i afdelingen	Torsdag 4 x årligt i marts, juni, okt. og dec.	Alle læger på DoH og SDCA	– Ledelse – Organisation
Uddannelsesdage	Undervisning i endokrinologiske og lungemedicinske emner	Torsdag 2 gange årligt i maj og november	Alle yngre læger på DoH og lungemedicinsk afdeling	– Medicinsk ekspert
Simulationstræning	Simulationstræning i akutte medicinske tilstande	Torsdag eller onsdag 2 x årligt i marts og september	Yngre læger og plejepersonale på DoH	– Medicinsk ekspert

2.4.1 Undervisning

Se punkt 1.4 og introduktionsprogrammet for afdelingen

2.4.2 Kursusdeltagelse

Se afsnit 1.4.2

2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage/returdage

Der indgår ikke planlagte fokuserede ophold i HU-forløbet, men det har været kutyme, at man kan have uddannelsesdage på nuklearmedicinsk afdeling mhp information om de nuklearmedicinske metoder/undersøgelser, der anvendes indenfor endokrinologien.

2.6 Forskning og udvikling

DoH og SDCA har en meget stor videnskabelig produktion indenfor endokrinologi og er førende både nationalt og internationalt. Der er mulighed for at kontakte afdelingens professorer og lektorer med henblik på vejledning omkring afdelingernes forskning.

Link til afdelingens hjemmeside under Institut for Klinisk Medicin (<https://clin.au.dk/research/research-areas/endocrinology-and-metabolism/>)

Link til afdelingens hjemmeside omkring forskning på Aarhus Universitetshospital

(<http://www.en.auh.dk/departments/department-of-endocrinology-and-internal-medicine/research/>)

2.7 Anbefalet litteratur

Da intern medicin og medicinsk endokrinologi forudsætter en stor grad af teoretisk viden, kan det anbefales, at uddannelseslægen læser op på relevante faglige emner og holder sig opdateret med de nationale behandlingsvejledninger (NBV), der ligger på de forskellige speciale-specifikke selskabers hjemmesider, se nedenstående links.

Dansk Endokrinologisk Selskab: <http://www.endocrinology.dk/>
Dansk Cardiologisk Selskab: <https://www.cardio.dk/>
Dansk Lungemedicinsk Selskab: <https://www.lungemedicin.dk/>
Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi: <https://www.dsgh.dk/>
Dansk Selskab for Infektionsmedicin: <http://www.infmed.dk/>
Dansk Hæmatologisk Selskab: <https://www.hematology.dk/>
Dansk Selskab for Akutmedicin: <https://www.dasem.dk/>
Dansk Reumatologisk Selskab: <https://danskreumatologi.dk/>

3. Tredje ansættelse

Medicinsk Afdeling, Herning, Hospitalsenhed Vest, 12 måneder

3.1 Præsentation af afdelingen

Se afsnit 1.1

3.1.1 Introduktion til afdelingen

Se afsnit 1.1.1

3.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Se afsnit 1.1.2

3.1.3 Uddannelsesvejledning

Se afsnit 1.1.3

Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Se afsnit 1.1.4. Som HU læge i endokrinologi i sidste års ansættelse har lægen al ikke-vagtrelateret funktionstid i tilknytning til Klinik og Diabetes og Hormonsygdomme (ambulatorium, supervision af yngre kollegaer, endokrinologisk specialevag, administrative opgaver som visitering og korrespondancer med andre afdelinger/primærsektoren). Lægen varetager også administrative, kvalitetssikrings og/eller udviklings opgaver i forhold til afsnittets overordnede drift i tæt samarbejde med speciallægegruppen og plejepersonalet)

3.2 Uddannelsesplanlægning

Se afsnit 1.2

3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Se afsnit 1.2.1

3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Tabellen / figuren nedenfor giver et overblik.

Endokrinologiske kliniske kompetencer – 3. delansættelse		Opnået erfaringsniveau												
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år				
E2: T2DM	Gennemføre visitation, behandling og kontrol af patienten med T2DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af senkomplikationer, herunder samarbejde internt og eksternt om det kroniske forløb. Medicinsk ekspert, kommunikator, Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Diabetes mellitus og ernæringsrelaterede sygdomme. Mdr. 10- 12. 14 samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E2 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	X	
E4: Osteoporose	Gennemføre visitation samt redegøre for udredning, behandling samt inklusiv information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E4 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	X
E11: Professionel	Viser evne til vurdering af egen kunnen og behov for yderligere læring, viser evne til at kunne erhverve medicinske ekspertkompetencer, viser evne til sprogligt, kulturelt og personligt at udvise professionel lægelig adfærd. Professionel, leder-administrator, akademiker, samarbejder, kommunikator Samlet porteføljevurdering, i henhold til skema	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	X

E 11 (udfærdiges efter hvert uddannelsesophold) http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Intern medicinske kompetencer – 3. delansættelse		Opnået erfaringsniveau									
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
FIM-3	Samarbejde med andre personalegrupper, patienter og pårørende 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X
FIM-4	Agere professionelt 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X
FIM-5	Lede og organisere 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X

Novice
Begynder
Kompetent
Kyndig

Funktion for kompetenceopnåelse
A = Ambulatorium
S = Stuegang
V = Vagt

3.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Se afsnit 1.4

3.4.1 Undervisning

Se afsnit 1.4.1

3.4.2 Kursusdeltagelse

Se afsnit 1.4.2

3.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Se afsnit 1.5

3.6 Forskning og udvikling

Se afsnit 1.6

3.7 Anbefalet litteratur

Se afsnit 1.7

4. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.evaluer.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside ([Link](#)).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.evaluer.dk, som den yngre læge kan tilgå fra den elektroniske logbog.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.evaluer.dk. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

4.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

4.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² <http://www.sst.dk/da/uddannelse/laeger-og-tandlaegers-videreuddannelse-inspektorordning>

5. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted:

<https://www.vest.rm.dk/afdelinger/medicinsk-afdeling/>

<http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/medicinsk-endokrinologisk-afdeling-mea/>

<http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/steno-diabetes-center-aarhus/>

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på hjemmesiden for Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

<http://www.endocrinology.dk/>

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning [Karrierecoaching](#)

Karriereværket https://www.laeger.dk/sites/default/files/karrierevaerket_1.pdf

Evt. yderligere link og adresser

6. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
Lægefaglig direktør	Har det overordnede ansvarlig for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
UKO - Uddannelseskoordinerende overlæge	Har ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	På alle hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord er det i praksis den/de uddannelseskoordinerende overlæger, som varetager udvikling og drift af den lægelige videreuddannelse i samarbejde med den lægefaglige direktør, center- og afdelingsledelserne og de uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL).
Center- /afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	<p>UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder.</p> <p>UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen.</p> <p>UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner.</p>

		UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
AMU – almenmedicinsk uddannelseskoordinator	Vedligeholder oversigter over de uddannelsesgivende almene praksis i videreuddannelsesregionen, og fordeler de uddannelsessøgende læger heri.	Deltager i ansættelsesudvalget og er bindeled til de uddannelsesgivende almenpraksis'er, indenfor et geografisk område. Rådgiver de uddannelsessøgende læger indenfor eget område. Der er 8 AMU'er i Region Midtjylland og 4 i Region Nordjylland
Tutor	I praksis er tutorlægen ansvarlig for den lægelige videreuddannelse. Dette gælder for både almen praksis og speciallægepraksis.	Tutorlægen sikrer rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. Tutorlægen fungerer som uddannelsesansvarlig overlæge og hovedvejleder for uddannelseslægen. Tutorlægen planlægger i samarbejde med uddannelseslægen, hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, der er beskrevet i uddannelsesprogrammet for den aktuelle ansættelse. Tutorlægen er ansvarlig for, at den fornødne oplæring, supervision og kompetencevurdering foregår. Tutorlægen har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne Klinikindehaveren har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske vejledere, der er et uddannelsesstrin højere end uddannelseslægen kan efter delegation fra

		UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	<p>Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen.</p> <p>PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer.</p> <p>PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit.</p> <p>Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbesøg – se afsnittet "Evaluering af den lægelige videreuddannelse").</p>
DYNAMU		Deltager i ansættelsesudvalget i specialet og hjælper AMU og PKL med at afholde kurser og rådgive de uddannelsessøgende læger

6.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder / tutorlæge. Uddannelseslægen og hovedvejleder / tutorlægen er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af hovedvejleder / tutorlægen/ UAO, samt uddannelseslægen. Da uddannelsesprogrammet beskriver idealforløbet for uddannelsen, er formålet med den individuelle uddannelsesplan at beskrive afvigelser fra standardforløbet.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder / tutorlæge at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler. Til brug ved samtalerne er udviklet en app "Vejledning", hvor der er samlet centrale dokumenter og vejledninger til brug under din uddannelse.

6.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestations, foregår elektronisk i www.logbog.net. Logbogen findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

6.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.